

INTERVENCIÓ DE JOSÉ MONTILLA A LA TROBADA D'ESTIU DE NOU CICLE

Vilopriu, 27 d'agost de 2009

Bona tarda, amigues i amics:

Un estiu més, és un plaer compartir amb tots vosaltres una tarda agradable, gràcies a l'esforç de Nou Cicle i gràcies a l'hospitalitat acollidora d'en Lluís Maria de Puig i la seva família.

Aquesta trobada, s'està convertint en una bona tradició que, de forma poc convencional, marca la represa de la nostra activitat política.

És doncs un bon moment per recapitular, per prendre consciència d'on som i, sobretot, per mirar lluny, amb perspectiva i amb voluntat de definir horitzons, sense la pressió dels esdeveniments quotidians.

És el que em proposo de fer, com a Primer Secretari dels Socialistes de Catalunya, aportant les meves reflexions i sumant-les a les que faran altres companys i companyes posteriorment, en un diàleg constructiu.

*

A cap de nosaltres se'ns escapa la transcendència del nou curs polític. Una transcendència lligada, d'aquí a un any, a una nova confrontació electoral, que va més enllà de la rutinària lògica del funcionament de tota societat democràtica.

A les properes eleccions la societat catalana avaluarà novament la proposta de canvi que els socialistes catalans hem impulsat des de la nostra fundació, i que ens ha portat a governar la Generalitat des del 2003, al costat de les altres forces catalanistes d'esquerra.

Per això crec obligat i convenient repassar davant vostre l'adequació dels nostres propòsits inicials amb l'acció de govern realitzada i en curs.

Per això crec també imprescindible projectar aquesta experiència cap el futur i dibuixar-ne les línies de continuïtat.

Quan vam arribar al govern teníem uns objectius inicials de canvi polític democràtic, després de més de dues dècades d'hegemonia del nacionalisme conservador.

També teníem l'objectiu de millorar el nostre autogovern, amb una ambiciosa proposta de reforma estatutària, que ara estem culminant.

I en tercer lloc ens proposàvem objectius de canvi de polítiques econòmiques, socials, territorials, mediambientals... que avui comencen a assolir el seu punt de maduresa per poder mostrar els seus resultats.

A aquests tres grans objectius inicials s'hi han sumat uns altres objectius, sobrevinguts per l'evolució dels esdeveniments, molt especialment per la irrupció d'una crisi econòmica.

Això ha condicionat fortament, el darrer any, la nostra acció i ens obliga a ser diligents per combatre els seus efectes nocius, per remuntar la crisi i oferir noves perspectives de progrés a la societat catalana.

Anem, doncs, al primer dels nostres objectius: **Què ha significat l'alternança?**

Ha significat el final d'un pretès monopoli de la representació de la societat catalana i fins i tot del catalanisme.

Hem superat el tabú que pesava sobre la governació de la Generalitat. I hem fet visible el pluralisme social i polític del país. Més visible.

Hem verificat la possibilitat pràctica i concreta d'un projecte catalanista

d'esquerres...

I, anant més enllà, hem iniciat un procés de reforma democràtica de les nostres institucions.

Avui, podem afirmar amb orgull que la societat catalana s'ha enriquit políticament, perquè ha esdevingut més democràtica i més pluralista.

Si mirem cap al segon dels nostres objectius inicials, és obligat preguntar-nos **què ha significat l'aprovació del nou l'Estatut. Què ha comportat.**

És cert que aquest objectiu ha marcat, de forma potser excessiva, el significat de tots aquests anys.

De tal manera que ha arribat a causar un sentiment de fatiga en la societat catalana.

Però, sens dubte fixa el nivell de la nostra ambició i de la nostra exigència.

És especialment en aquest camp on la necessària perspectiva acabarà per carregar de sentit i de raó...

- l'envergadura del canvi emprès;
- les resistències que hem hagut i haurem de vèncer;
- i la profunditat de la transformació del nostre autogovern i, consegüentment, també del conjunt del sistema autonòmic espanyol.

Crec que **el millor exemple d'aquesta transformació, i dels costos associats, el representa l'acord de finançament.**

Tant pel que fa a l'acord sobre el nou model, com a la concreció de la Disposició Addicional 3a de l'Estatut, que --tota ocasió és bona per recordar-ho— suposarà una inversió històrica en infraestructures, més de 30.000 M€, al llarg dels set anys de vigència.

No insistiré, ara, a repetir les explicacions i les raons de la nostra manera de procedir en tota aquesta complexa negociació, tancada fa poques setmanes i portada amb un encert extraordinari per l'Antoni Castells.

Encara que sí que crec oportú extreure'n unes quantes **lliçons, de cara al futur del desplegament estatutari.**

La primera: **tenir l'objectiu ben definit**, amb les línies infranquejables ben traçades, sempre amb la voluntat de complir el mandat estatutari.

La segona: **sumar el màxim de forces polítiques i socials** per enfortir les nostres posicions. Amb el límit dictat per la coherència de les propostes de les parts i per la recerca de la màxima eficàcia.

La tercera: **negociar amb tenacitat, amb rigor i amb paciència**. Sense concessions de cara a la galeria, procurant de ser immunes a l'agitació efervescent, d'aquí i d'allà, que hi ha hagut durant tot aquest període de temps.

Conscients de les dificultats objectives (com ho ha estat la crisi), conscients també de les inèrcies de l'aparell de l'administració de l'Estat i de la mala fe manifesta d'algunes forces (com la del Partit Popular).

La quarta: **persistir en la recerca d'aliats** a Espanya. Conscients que el progrés de l'autogovern de Catalunya va lligat a la transformació federal de l'Estat espanyol que nosaltres defensem.

La cinquena: **relacionar la millora de l'autogovern amb la millora de les condicions de vida dels ciutadans de Catalunya** i amb la voluntat d'aplicar unes polítiques públiques a atendre amb diligència i eficàcia, les necessitats socials, sanitàries, educatives, de seguretat, etc. de les persones i de les famílies del nostre país.

*

És evident que aquestes lliçons no les podem perdre de vista a l'hora d'afrontar, en el seu moment, la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut.

Avui no afegiré res de nou al que he dit i sostingut, al llarg dels darrers mesos, sobre aquesta qüestió. Ja sabeu del meu convenciment de la constitucionalitat del nou Estatut.

No penso afegir-me a la cursa d'aquestes setmanes sobre les reaccions a una sentència que alguns ja donen per descomptat que serà negativa. I la sentència ni està feta, ni sabem quan es produirà, ni coneixem el seu contingut.

La línia de conducta del president de la Generalitat serà coherent amb el mandat de defensar el nostre autogovern amb la màxima decisió. D'acord amb la meva obligació institucional, amb la meva convicció política, i interpretant el sentiment majoritari de la societat catalana.

Per tant, el que no faré serà contribuir al joc dels qui fa temps que viuen instal·lats permanentment en el greuge, la malfiança i la desqualificació.

Prou i massa que s'ha sotmès la societat catalana a estrebades dialèctiques inútils els darrers anys. Per tant, no hi tornem.

Ja vam aguantar, durant molts mesos, la cantarella persistent d'alguns, que deien que el finançament seria un desastre, fins al punt que s'han quedat sols i han perdut la centralitat no només política sinó també social.

Alguns polítics busquen rendiment electoral fent grans els petit problemes, o fins i tot creant problemes on no n'hi ha.

Pensen que quan s'ha tancat amb èxit, un problema endèmic del país -un problema real i polític, un problema molt seriós, com era el del finançament-, ja ha arribat el moment de passar plana i d'obrir uns altres conflictes.

Que el país ha d'estar sotmès a un estat d'agitació permanent. D'inquietud. De tremendisme.

Amb mi que no hi comptin.

Jo, com tots vosaltres sóc dels que pensa que la política ha de servir per solucionar els problemes. Els problemes reals de la gent i del país.

I que hem de continuar anant per feina, sense distreure'ns del que és el nostre objectiu com a Govern i com a partit: enfortir l'autogovern de Catalunya i treballar pel progrés econòmic i social dels seus ciutadans.

Els polítics som on som per trobar solucions als problemes. No per crear-ne ni per fer més grossos els que hi hagi

Bé. Deixem aquí, aquestes qüestions relacionades amb l'autogovern, i passem al **tercer dels nostres objectius:**

¿Què ha significat l'acció de Govern en els darrers anys? ¿Quin està essent el resultat de les nostres polítiques?

Com he dit abans, ara estan començant a fructificar les llavors plantades amb el canvi iniciat a finals de 2003, amb el primer govern d'esquerres i catalanista.

Polítiques públiques impulsades pels successius governs de progrés comencen a albirar la seva etapa de maduresa.

Per això dono tanta importància a l'explicació d'aquestes polítiques i a situar-les en la seva justa perspectiva temporal.

Estic convençut que una de les claus del nostre èxit electoral la trobarem en la capacitat que tinguem de fer aquest exercici d'explicació i convicció davant de la ciutadania.

Unes polítiques que han suposat un important salt quantitatiu, de manera que avui els recursos per atendre les necessitats col·lectives s'han incrementat de manera espectacular en relació al punt de partida.

El feliç eslògan de “Més mestres, més mossos, més metges” és una realitat incontestable, que respon a una lògica de servei de proximitat als ciutadans.

Per això el 92 % dels 33.000 nous treballadors de l'administració, des del 2003, correspon a personal que presta serveis públics

Així per exemple, en l'àmbit educatiu, per atendre un increment de prop del 20% de la població escolar tenim prop d'un 40% més de mestres.

En cinc anys hem creat de nou 1.266 aules d'acollida, per atendre els 125.000 alumnes nouvinguts. I hem posat en servei 34.000 noves places de llars d'infants.

En l'àmbit de la salut, per atendre 685.000 targetes sanitàries noves, avui el nostre sistema públic de salut compta amb 7.500 nous professionals. D'aquests, 4.507 són metges i 3.000 personal d'infermeria.

El pressupost destinat a serveis socials és, avui, més del doble que fa sis anys: de 650 M€ del 2003 a prop de 1.500 M€ del 2009.

Hem culminat el desplegament dels Mossos d'Esquadra, passant dels 8.200 al 2003 als més de 15.000 d'avui.

Hem atacat a fons el gravíssim problema de la mortalitat viària, reduïnt un 44% els accidents mortals en les vies interurbanes des de 2003.

I estem contribuint decisivament a la modernització de la justícia, amb la Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat com a emblema.

Hem afrontat el problema de la sobreocupació penitenciària executant amb valentia el pla d'equipaments penitenciaris.

Hem fet honor al compromís de duplicar el pressupost destinat a Cultura, que en sis anys ha passat de 173 M€ a 313 M€.

També hem honorat el compromís de donar més suport al món local, incrementant en sis anys les transferències econòmiques en més d'un 107%.

I si parlem d'esforç inversor, les dades són també espectaculars: La inversió de la Generalitat s'ha multiplicat per 3, la de l'Estat per 2.4 i la del món local per 1.5. El total s'ha multiplicat per 2.3, passant de 6.500 M€ a 14.900 M€, una inversió que suposa el 7% del nostre PIB.

I també vull ressaltar l'esforç dut a terme per assegurar el subministrament d'aigua. Perquè hem passat de garantir 10 Hm3/any el 2003, a garantir-ne 70 Hm3/any el 2009, que seran 300 Hm3/any el 2015, un cop hagin finalitzat les inversions en curs. Obres que s'estan executant.

*

Ara bé, amigues i amics, no podem obviar que totes aquestes polítiques s'estan veient avui afectades per **l'impacte de la crisi econòmica.**

El nostre lema ha estat, des del primer dia: parlar clar i actuar. Era i és la nostra responsabilitat; que comporta assumir el risc d'equivocar-nos.

I així, estem atenent de forma prioritària les persones i les famílies més afectades per la crisi.

I estem ajudant les empreses i el sectors amb dificultats. Estimulant nous projectes emprenedors.

Simplificant els tràmits administratius.

Destinant, aquest 2009, un 15% dels recursos pressupostaris al desenvolupament empresarial.

Donant suport als treballadors, amb un esforç renovat en les polítiques actives d'ocupació, centrades en la formació, en la inserció i en l'orientació.

El nostre Govern ha mobilitzat, per fer front a la crisi, recursos per un total de 9.250 M€, que suposen un 25% del pressupost d'aquest any. Una bona part són avals i crèdits, però és un volum molt important

Si a això hi afegim els 13.000 M€ dedicats a les infraestructures, que ens ajudaran superar la crisi i estar més ben preparats per a l'escenari post-crisi, arribem a comptabilitzar un total de recursos de 22.250 M€. Això és equivalent al 10% del PIB català de 2008.

Un esforç difícil d'igualar en altres territoris.

*

En conclusió, crec honestament que podem presentar un balanç positiu dels nostres propòsits inicials de canvi:

- Demostrant que l'alternança política era positiva per Catalunya i no una excepció temporal a una pretesa normalitat nacionalista.

- Proposant, aconseguint i defensant una millora substantiva del nostre autogovern.
- Definint i aplicant polítiques orientades a garantir el progrés econòmic i social, el benestar col·lectiu, la cohesió social i la nostra identitat cultural.
- I, a més, ara, actuant amb tota la determinació que cal per superar la crisi econòmica.

*

Però, és evident que amb això no n'hi ha prou.

Potser sí que fent un càlcul prudentment conservador podríem conformar-nos i presentar-nos dignament davant dels electors i demanar-los novament la seva confiança.

És cert que podrem presentar-nos amb una obra de govern que, en extensió i en intensitat, superarà de molt la dels governs conservadors de Convergència i Unió.

Crec que trairíem la nostra essència política si renunciéssim a ser més exigents amb nosaltres mateixos, si no intentéssim trobar una resposta pròpia als interrogants suscitats pels canvis científics, tecnològics, econòmics, socials, culturals en els que estem immersos.

Parlant clar:

La nostra oferta política té sentit si és coherent amb la pulsio reformadora que defineix la nostra raó de ser des de fa trenta anys.

És cert que l'obra de govern en curs respon en bona mesura a aquesta pulsio reformadora.

Però, ara hem de ser capaços de dibuixar i de proposar a la societat catalana l'agenda de reformes per als propers deu anys, que garanteixin al nostre país el futur del seu progrés econòmic, social i nacional.

Apunto aquí les línies prioritàries d'aquesta agenda reformadora que hem d'anar precisant al llarg dels propers mesos.

- Assegurar les bases de la nostra prosperitat col·lectiva en un entorn cada cop més competitiu.

- Convertir el creixement econòmic en progrés i en desenvolupament humà, perfeccionant el nostre sistema d'integració social.

- Formular un ideal de ciutadania catalana atractiu, inclusiu i obert, que ens garanteixi seguir sent un sol poble.

- Renovar del nostre imaginari cultural, assumint la diversitat de la societat, per construir una síntesi integradora, capaç de donar sentit a l'ideal de ciutadania al que abans feia referència.

Són només unes orientacions del nostre projecte de futur que requereixen l'acompliment i verificació de tres condicions necessàries:

- La utilització eficient dels nostres instruments d'intervenció pública, i una aposta decidida per la reforma de l'administració de la Generalitat, una assignatura pendent.

- L'impuls decidit d'una societat civil que arrisqui i lideri, i que gosi actuar sense esperar la indicació, l'empenta o l'ajuda de l'administració pública.

- I la suma de tots els nostres actius, superant les limitacions que nosaltres mateixos ens imposem, quan cedim a les temptacions del partidisme, del sectarisme o de l'interès particular. A nosaltres ens passa afortunadament molt poques vegades. A altres cases això abunda massa.

*

Amigues i amics, ho deixo aquí per avui. Ho faig amb el convenciment que **compto amb vosaltres per seguir avançant, explicar el que hem fet, millorar les nostres polítiques, per aprofundir en les línies de la nostra proposta pel futur, en les que està treballant de manera molt activa per acord del darrer Congrés del partit en Raimon.**

Us proposo que concentrem les nostres energies, a continuar construint Catalunya.

Treballant amb totes les energies perquè la societat catalana superi la crisi econòmica.

Desplegant i aplicant l'Estatut, l'eina d'autogovern més ambiciosa que hem tingut en 300 anys. I fent-ho amb tota la força i tots els mitjans de què disposem.

Fent possible i real la millor obra de govern, la més sòlida que s'hagi fet en dècades.

I en aquest sentit estic segur que estarem tots compromesos de manera autoexigent en aquest gran projecte polític per Catalunya que els socialistes compartim.

I a traslladar als nostres conciutadans, amb convicció i orgull, la confiança en les possibilitats de la Catalunya de tots. En aquesta tasca sé que podem comptar i que compto amb vosaltres. Moltes gràcies!